

Statenfractie D66
De heer A. Meijer
Statenfractie Groen Links
Mevrouw H. Roijackers
Statenfractie Partij voor de Dieren
Mevrouw A. Vlasveld
Statenfractie SP
De heer H. Swinkels
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Onderwerp

Mestverwerker Nistelrode

Geachte,

Bij brief van 21 augustus 2020, ingekomen op 21 augustus 2020, heeft u namens de Statenfracties D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren en SP, schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Uit berichten van Brabants Dagblad maken wij op dat het College van B&W van de gemeente Bernheze verrast is door het besluit van de provincie om twee keer zoveel mestverwerking toe te staan in Nistelrode. Hoe heeft het Brabantse bestuur contact onderhouden met de collega's in Bernheze? Waarom zijn zij verrast en niet meegenomen in uw afwegingen?

Antwoord: Tijdens het proces van vergunningverlening is de gemeente Bernheze tweemaal formeel om advies gevraagd, op 12 november 2019 en op 20 maart 2020. Op beide verzoeken hebben wij geen reactie ontvangen. Daarnaast is er diverse malen, zowel ambtelijk en bestuurlijk, contact geweest over deze aanvraag en ons voornemen tot het vergunnen hiervan. Ook heeft er op 17 mei een hoorzitting plaatsgevonden.

Verder hebben wij op 29 juni 2020 een gesprek gehad met de omgeving en de gemeente. Dit gesprek was met name gericht op de overlast van het bedrijf op de omgeving op het gebied van geur en verkeersveiligheid. Ook zijn de procedures rondom klachten en handhavingstrajecten aan de orde geweest.

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

J.F.W.M. (Anky) Dieden

Telefoon

(06) 15 82 64 62

Email

adieden@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Bij de voorwaarden waaronder de vergunning kan worden verleend wordt overigens rekening gehouden met de bezwaren en klachten vanuit de omgeving.

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

2. Sinds maart 2018 zijn door omwonenden veel klachten ingediend (en daarvoor ook, toen het nog het bedrijf Biospares er gevestigd was, waarbij er bovendien vele ernstige misstanden zijn geconstateerd). Ook de wethouder van Bernheze geeft aan voornemens te zijn in beroep te gaan tegen de nieuwe vergunning. Welke gevolgen heeft dit voor het draagvlak van uw besluit, denkt u?

Antwoord: Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan alleen geweigerd worden als daar een weigeringsgrond voor is. Er is beoordeeld of de aanvraag past binnen de geldende wet- en regelgeving, waaronder het bestemmingsplan. Een bestemmingsplan vormt het kader voor het gebruik en bebouwen van het grondgebied van een gemeente. De gemeenteraad is bevoegd om bestemmingen aan te wijzen die zij nodig acht in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Uiteraard speelt bij iedere bestemming ook de omgeving een rol. Belanghebbenden kunnen tegen het toewijzen van bestemmingen hun zienswijze kenbaar maken en eventueel in beroep gaan bij de Raad van State.

Een aanvraag om een omgevingsvergunning, of die nou ziet op gebruik of op bebouwing moet daarom passen binnen het bestemmingsplan.

3. Wat is het belang van draagvlak in het algemeen, volgens u, voor besluiten ten aanzien van mestverwerking? In uw bestuursakkoord Samen, Slagvaardig en Slim schrijft u 'Samen met onze vele partners willen we een aantal belangrijke plannen sneller realiseren, mits hier voldoende draagvlak voor is'. Is deze casus wat u daarmee voor ogen had? En hoe ziet u de honderd klachten en de reactie van de gemeente vanuit dit mantra uit het bestuursakkoord?

Antwoord: De aanvraag dient te worden getoetst aan de geldende wet- en regelgeving en aan het geldende bestemmingsplan. Het bestemmingsplan staat de aangevraagde activiteiten toe. Bij het vaststellen van het bestemmingsplan heeft de gemeenteraad destijds beoordeeld of deze activiteiten niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast verwijzen we naar de beantwoording van vraag 1.

4. "Wij laten zien wat we doen, met uitgestoken hand naar iedereen en zetten ons in voor waar we als Brabants provinciebestuur een rol hebben. Daarbij werken we goed samen met de overheid die het dichtst bij de Brabanders staat: de gemeente." 'We respecteren de gemeente als eerste overheid.' 'We nemen geen zaken over die gemeenten voor hun rekening (moeten) nemen. Gemeentebesturen staan als 'eerste overheid' het dichtst bij mensen.' Zo staat er

in uw bestuursakkoord. Is deze casus een voorbeeld van hoe het provinciebestuur te werk wil gaan naar en met gemeenten? Zo nee, wat is er volgens u zo bijzonder aan deze casus dat u bestuurlijk gezien afwijkt van wat u recent heeft vastgelegd in het bestuursakkoord?

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

Antwoord: De gemeenteraad is bevoegd tot het vaststellen van een bestemmingsplan. Daarbij weegt de gemeenteraad alle betrokken belangen af in het kader van een goede ruimtelijke ordening. De gemeenteraad heeft eerder besloten dat ter plaatse een biogasinstallatie passend is. De vergunningaanvraag is getoetst aan het bestemmingsplan. Wij wijken, met het respecteren van deze beslissing van de gemeenteraad van Bernheze, juist niet af van ons bestuursakkoord en respecteren juist het besluit van de gemeente als eerste overheid.

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

5. 'Leefbaarheid krijgt binnen de regio's in het bijzonder de aandacht, van kleine kern tot stadswijk. We willen de verbinding, zichtbaarheid en nabijheid van de provincie in de regio's versterken. We zoeken naar manieren om de toegankelijkheid van het provinciaal bestuur voor kleinere gemeenten te vergroten. We gaan samen met de andere overheden op zoek naar betere manieren om een constructieve dialoog te voeren in de regio.' Ook dit hebt u vastgelegd in uw bestuursakkoord. Bent u van mening dat u in deze casus hebt gehandeld op bovenstaande wijze? Zo ja, wanneer hoe hebt u gezocht naar verbinding, zichtbaarheid en nabijheid en wanneer en hoe hebt u de constructieve dialoog gevoerd over dat waarvan u wist (of kon weten) dat al vele jaren lang een lastige casus is voor gemeente, ondernemer, omwonenden en andere betrokkenen (denk aan ondernemers, werkenden en recreanten in de omgeving). Zo nee, hoe gaat u dit alsnog doen?

Antwoord: Ja, binnen het traject van een omgevingsvergunning hebben wij de mogelijkheid geboden van een constructieve dialoog. Zie de beantwoording van de vragen 1, 2 en 3.

Ook hebben wij in het kader van onze rol van toezicht en handhaving op 29 juni 2020 ambtelijk een gesprek gehad met een aantal omwonenden. De gemeente was daar vertegenwoordigd.

6. In het bestuursakkoord kondigt u aan regionale afspraken te gaan maken over mestbewerkingslocaties. Hoe denkt u de relatie met de gemeente Bernheze te gaan herstellen na uw handelen in deze casus?

Antwoord: Wat ons betreft is er geen sprake van een verstoorde relatie. We gaan met de gemeente Bernheze, net als met alle andere gemeenten, in gesprek over het planMER voor geschikte locaties voor mestbewerkingsinstallaties. Het doel is hierbij om te komen tot een gedragen beeld dat door zo veel mogelijk partijen ondersteund wordt. Een van de onderdelen van het planMER is dat bestaande locaties bekeken zullen worden. Het proces van de planMER loopt tot eind 2021.

7. De wethouder van Bernheze stipt in het artikel nogmaals aan wat bij ons ook al langer bekend is; namelijk dat het bedrijf in kwestie zich al geruime tijd niet of enkel na dreiging van sancties aan afspraken houdt. Opmerkelijk, zeker omdat het bedrijf is overgenomen van een veroordeelde milieucrimineel. Je zou verwachten dat het bedrijf dan extra in de gaten gehouden wordt en dat er streng wordt opgetreden tegen nieuwe overtredingen, ook om de eerdere schade aan de omgeving recht te doen. De woordvoerder van de provincie geeft aan dat er diverse handhavingstrajecten nodig zijn geweest om verbetering in het naleefgedrag van de ondernemer te bereiken. Met de verlening van de vergunning lijkt u dit slechte gedrag te belonen. Kunt u ons inzicht geven in de overtredingen en de data waarop die overtredingen zijn vastgesteld? Wij ontvangen graag een tijdslijn van de laatste 4 jaar van u.

Antwoord: Op dit moment wordt de tijdslijn nog opgesteld. Deze wordt nagezonden.

8. Was uw College van meet af aan op de hoogte van deze overtredingen?

Antwoord: Ja. De vorige exploitant van het terrein heeft voor veel overlast voor en ook schade aan de omgeving gezorgd. Dit heeft ertoe geleid dat wij bestuursdwang hebben moeten toepassen, en overgegaan is tot het intrekken van de omgevingsvergunning voor het terrein. Dit besluit is echter door de rechter vernietigd.

Onze ervaringen met de huidige exploitant zijn van een heel andere orde. De huidige exploitant heeft na de aankoop de achtergebleven afvalstoffen opgeruimd en het terrein van de inrichting aangepast en opgeknapt.

9. Wat is uw visie op handhaving en 'law & order' in dat opzicht ten aanzien van dergelijke bedrijven? Hoe past uw recente handelen in het speerpunt uit uw bestuursakkoord dat u streeft na het 'tegengaan van illegale activiteiten in het buitengebied'?

Antwoord: Onze visie op toezicht en handhaving hebben wij opgenomen in de statenmededeling het [Instrumenteel kader Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving](#). Een belangrijk uitgangspunt voor toezicht is dat wij onze toezichtscapaciteit daar inzetten waar het risico van overtreding (dat wil zeggen het product van de kans op overtreden en het effect van overtreding) het grootst is. Verder is aangegeven dat wij bij het aantreffen van overtredingen de Landelijke Handhavingsstrategie volgen (zie ook Statenmededeling "[De invoering van de Landelijke handhavingstrategie](#)"). Deze houdt een passende bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke interventie in bij elke overtreding. Daarbij wordt met name gekeken naar de ernst van de overtreding en het gedrag van de overtreder. Verder spelen factoren zoals recidive een rol.

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

10. Erkent u dat uw handelen in deze casus het risico heeft op precedentwerking, door een erkend illegale situatie als deze te legaliseren, middels het verlenen van de vergunning voor een grotere mestverwerkingscapaciteit?

Antwoord: Er is geen sprake van precedentwerking, aangezien er geen strijd is met wet- en regelgeving, waaronder het bestemmingsplan. Zoals bij de beantwoording van vraag 2 al is aangegeven, is het afwegingskader bij een aanvraag van een omgevingsvergunning voor ons beperkt. Nu het bestemmingsplan geen beperkingen oplegt aan de hoeveelheid mest die ter plaatse verwerkt mag worden, en de aanvraag ook voldoet aan de overige geldende wet- en regelgeving, hebben wij geen grond om de aanvraag te weigeren.

Waar de omgevingsvergunning eerder een bepaald maximum aan te verwerken mest en co-producten toestond, was het verwerken van meer mest dan dat maximum, inderdaad illegaal. Vaste jurisprudentie bepaalt dat een eventuele illegale situatie gelegaliseerd kan worden door het alsnog verlenen van een passende vergunning. Ook in die zin is er dus geen sprake van precedentwerking.

11. Wat denkt u dat ondernemers, die hun bedrijfsvoering wél volgens vergunningsvoorwaarden uitoefenen, er van vinden dat een stelselmatig overtredende collega door de overheid wordt beloond met een vergunning voor uitbreiding?

Antwoord: Zoals uit het antwoord op vraag 2 volgt, is er geen sprake van belonen, maar van het toepassen van geldende wet- en regelgeving inclusief het bestemmingsplan. Daarbij moet in ogenschouw worden gehouden dat vergunningverlening en handhaving aparte sporen zijn, die weliswaar raakvlakken hebben, maar elkaar slechts beperkt beïnvloeden.

Evenmin is er sprake van precedentwerking, maar van een door de hoogste bestuursrechter akkoord bevonden toepassing van de wet, zoals in de beantwoording van vraag 10 uiteen is gezet. Iedere andere ondernemer zal onder deze omstandigheden een omgevingsvergunning kunnen krijgen.

12. De overheid heeft de verplichting inwoners te beschermen tegen praktijken zoals deze voorgekomen zijn in Nistelrode. Falend overheidstoezicht en ontoereikend overheidsoptreden heeft voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in het verleden reeds doen concluderen dit soort overheden in strijd handelen met de mensenrechten. De gezondheid van omwonenden lijkt op basis van het verleden van deze onderneming en zijn voorganger ernstig in het geding. Met name het ontbreken van een milieueffectrapportage is grond voor deze zorgen, omwonenden tasten in het duister over de gevolgen van uw besluit. Hoe verklaart uw College dat u deze vergunning verleent aan een ondernemer met slecht gedrag in het verleden, een ongewisse impact op de gezondheid van omwonenden en geen toezegging om extra handhaving uit te zullen voeren?

Antwoord: Een milieueffectrapportage is in dit geval niet voorschreven. De mestbewerkingsinstallatie wordt niet aangepast, er worden geen andere stoffen gebruikt dan reeds vergund en de totale bewerkingscapaciteit blijft

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

ongewijzigd. In onze optiek is er dus geen sprake van wijziging of uitbreiding van een installatie voor de verwijdering van afval als bedoeld in categorie D18.1 van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Daarmee is er ook geen m.e.r. (beoordelings)plicht.

Tot slot blijkt uit de aanvraag dat de milieubelasting in de aangevraagde situatie niet toeneemt. In het besluit van [7 augustus 2020](#) is uitgebreid ingegaan op de gevolgen van deze vergunning voor de omgeving. Vanzelfsprekend zijn ook de zienswijzen beoordeeld die door de omwonenden en de gemeente zijn ingediend, waarbij ook een aantal vragen is beantwoord. Daarbij zijn de gevolgen van dit besluit voor de gezondheid van de omwonenden beoordeeld. Hiermee achten wij dat de gevolgen (voor de gezondheid) voor de omgeving voldoende inzichtelijk gemaakt zijn.

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

13. Op basis waarvan bent u van mening dat de nieuwe vergunning natuur en milieu niet zou schaden?

Antwoord: Uit toetsing van de aangevraagde activiteiten en bijbehorende emissies blijkt dat wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving. De activiteiten zullen door het treffen van maatregelen en voorzieningen niet lijden tot milieuschade of onacceptabele hinder voor de omgeving. Om dit te borgen hebben wij voorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning. Hierop vindt toezicht plaats en zo nodig handhaving, conform de beantwoording van vraag 9.

14. In 2014 loosde de installatie zulke grote hoeveelheden afvalwater dat de waterzuiveringsinstallatie overbelast raakte. Welke borging zijn er dat dit nu niet gebeurt? Graag in uw onderbouwing ingaan (1) op afvalwater en de waterzuivering, (2) op het oppervlaktewater en het ecosysteem en (3) op het grondwater en onze drinkwatervoorziening.

Antwoord: De algemene wettelijke waarborgen ter bescherming van de waterhuishouding, zoals die voor eenieder gelden, gelden ook voor deze ondernemer. Ook controleren de toezichthouders hier op.

Wij kunnen echter geen garantie afgeven dat er geen overtredingen in de toekomst plaats vinden. Dit is mede afhankelijk van het gedrag van de ondernemer. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor andere bedrijven. Uiteraard proberen wij dat zoveel mogelijk met het beschikbare VTH-instrumentarium te voorkomen.

15. Eind 2015 zijn 800 bomen dood gegaan door een lek uit deze mestverwerker. Dit is rechterlijk veroordeeld. Welke borging is er dat dit nu niet gebeurt?

Antwoord: Het mestbassin waaruit de lekkage in 2015 plaatsvond, is verwijderd. Om dit risico op lekkage van mestbassins te minimaliseren worden deze periodiek gekeurd, zoals het Activiteitenbesluit voorschrijft. De toezichthouder controleert hierop. Ook hier geldt dat wij geen garantie kunnen afgeven, niet bij dit bedrijf, maar ook niet bij andere bedrijven. Uiteraard proberen wij dat zoveel mogelijk met het beschikbare VTH-instrumentarium te voorkomen.

Datum

15 september 2020

Ons kenmerk

C2268200/4749419

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

M.J. van den Dries,
programmamanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)